

**Onderzoeksrapport World Economic Forum:
The Leveraging Entrepreneurial Ambition and Innovation Report 2014-2015**

Ondernemerschap in Nederland blijft achter

Hoge mondiale concurrentiepositie geen garantie voor een sterk ondernemersklimaat

Rotterdam, 21 januari 2015 – Onlangs heeft het World Economic Forum (WEF) het rapport *Leveraging Entrepreneurial Ambition and Innovation: A Global Perspective on Entrepreneurship 2015* gepubliceerd, waarin de relatie tussen ondernemerschap en de competitiviteit van economieën wordt onderzocht. INSCOPE Research for Innovation is host institute van het WEF. Henk Volberda, Professor of Strategic Management & Business Policy aan de Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM) en directeur van INSCOPE leidt het onderzoek voor Nederland.

Ondanks dat Nederland hoog scoort als competitieve economie, geeft dit nog geen garantie voor een sterk ondernemersklimaat. Henk Volberda onderstreept dat de meest competitieve economieën vaak niet de economieën zijn met de meeste nieuwe *business creators*, maar dat zij sterk voordeel behalen uit een kleinere concentratie van hoogontwikkelde ondernemers.

Niet alleen verschilt de mate van ondernemerschap tussen diverse economieën, ook het type ondernemerschap verschilt sterk onderling tussen landen. In het rapport komen daarom de volgende dimensies van ondernemerschap naar voren: (i) Early-Stage Entrepreneurial Activity; (ii) Ambitious entrepreneurship; (iii) Innovative entrepreneurship.

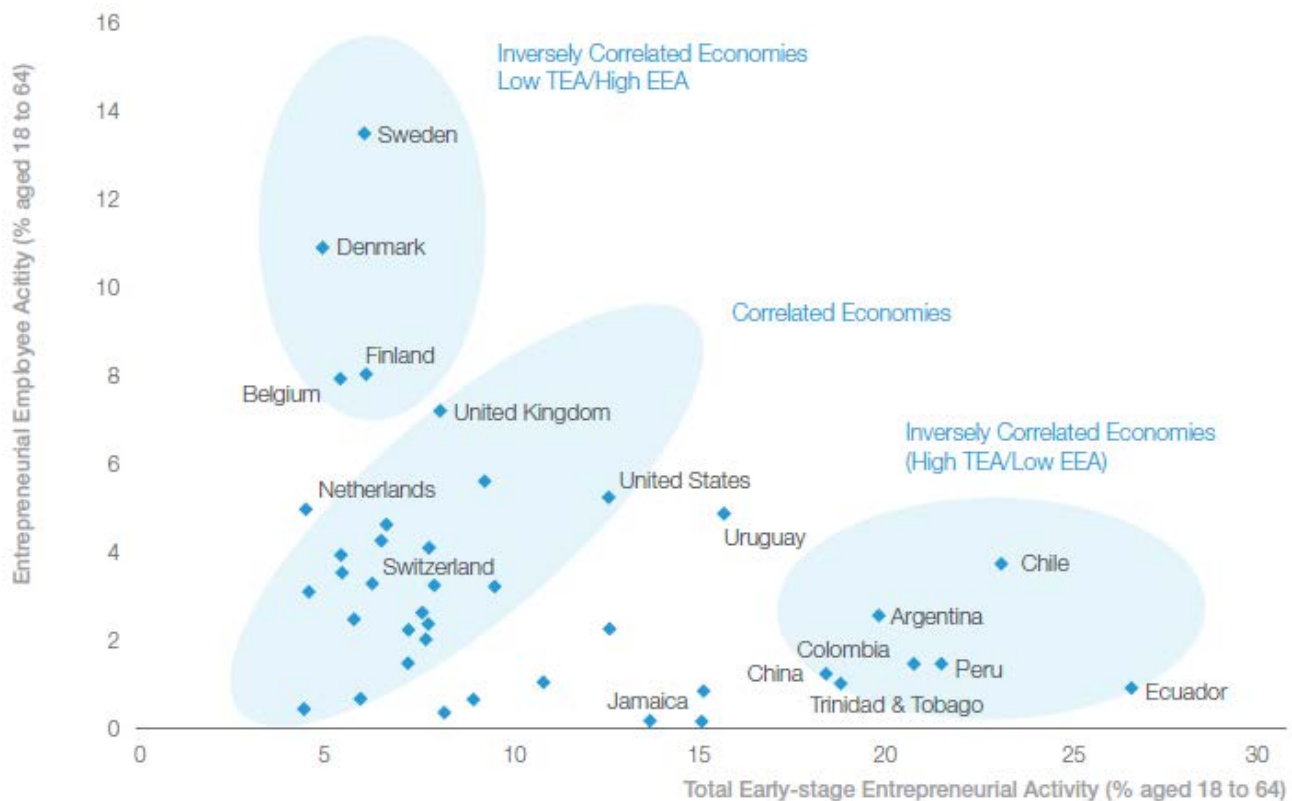
Nederlandse beroepsbevolking voor een klein gedeelte actief in 'early-stage entrepreneurial activity'

Deze vorm van ondernemerschap betreft het percentage van de beroepsbevolking die een ondernemende activiteit start. Het rapport toont dat een hoog percentage van early-stage entrepreneurial activity enkel is weggelegd voor economieën met een lage competitiviteit; ondernemerschap is in dit soort economieën vaak het enige middel om het hoofd boven water te houden. Er wordt gesteld dat wanneer economieën stijgen in hun concurrentiepositie, dit een neerwaarts effect heeft op early-stage entrepreneurial activity. In competitieve economieën varieert beginnend ondernemerschap tussen de 4% en 11% van de beroepsbevolking. Landen met een lagere competitiviteit zijn onderhevig aan grotere variaties in early-stage entrepreneurship.

Onderzoeksrapport World Economic Forum: The Leveraging Entrepreneurial Ambition and Innovation Report 2014-2015

Enkel 8% van de Nederlandse beroepsbevolking houdt zich bezig met deze vorm van ondernemerschap, tegenover een gemiddelde van 10% onder alle onderzochte economieën. Volgens Volberda kunnen we hieruit niet direct opmaken dat Nederlanders niet ondernemend zijn, maar in het algemeen scoren sterke competitieve economieën vaak veel hoger op 'entrepreneurial employee activity' (EEA), ook wel 'Intrapreneurship' genoemd. Onder intrapreneurship vallen de ondernemende activiteiten die door individuen binnen grote bedrijven worden uitgevoerd. Uit figuur 1 is echter op te maken dat deze vorm van ondernemerschap in Nederland ook niet tot de top behoort. Scandinavische landen als Zweden, Denemarken en Finland scoren veel hoger; vaste medewerkers van bedrijven hebben hier vaak veel meer ruimte voor ondernemerschap en worden meer aangespoord tot ondernemende initiatieven.

Figuur 1 – Distributie van early-stage entrepreneurial activity en entrepreneurial employee activity, gemiddelde van 2011 en 2012.

Bron: WEF 'Leveraging Entrepreneurial Action and Innovation: A Global Perspective on Entrepreneurship'

Onderzoeksrapport World Economic Forum: The Leveraging Entrepreneurial Ambition and Innovation Report 2014-2015

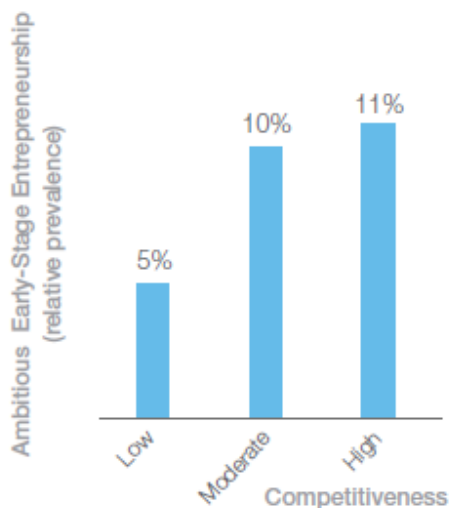
Omringende landen winnen het van Nederland op het gebied van *'ambitious entrepreneurship'*

De dimensie *'ambitious entrepreneurship'* geeft inzicht in hoe ambitieus ondernemers zijn, waarbij ervan uit gegaan wordt dat de beginnende ondernemer binnen vijf jaar 20 mensen of meer in dienst heeft. Dit type ondernemerschap wordt gekenmerkt door de realisatie van snelle groei. Volberda onderstreept dat landen met een hoog aantal ambitieuze ondernemers grotere kansen creëren op het gebied van werkgelegenheid en economische groei.

De meeste beginnende ondernemers hebben een laag ambitieniveau. In Nederland betreft het dan vooral ZZPers die geen groeiambitie hebben in termen van personeel en omzet. Meer dan de helft (56%) van de onderzochte landen geeft aan dat minder dan 10% van de beginnende ondernemers zich als ambitieus kan omschrijven. Hoewel Europa in het algemeen laag scoort op beginnende ondernemersactiviteiten, bevinden zich toch enkele Europese landen (zoals Duitsland en het Verenigd Koninkrijk) in de top van deze vorm van ondernemerschap.

Ondanks het gevonden verband tussen een hoge competitieve economie en een hoog ambitieniveau bij beginnende ondernemers, blijft Nederland wederom achter bij andere (omliggende) landen. Met een percentage van 9% van de Nederlandse beroepsbevolking, moeten we het afleggen tegen landen als Frankrijk, Portugal en Noorwegen, die op hun beurt hun ondernemende groeicapaciteiten beter weten te benutten.

Figuur 2 – Gemiddeld percentage van beginnende ondernemers met groeipotentie

Leveraging Entrepreneurial Ambition and Innovation

Bron: WEF *'Leveraging Entrepreneurial Action and Innovation: A Global Perspective on Entrepreneurship'*

Onderzoeksrapport World Economic Forum: The Leveraging Entrepreneurial Ambition and Innovation Report 2014-2015

Gemiddelde score op innovatief ondernemerschap

Het kenmerk van deze vorm van ondernemerschap is dat de beginnende ondernemer een nieuw product op de markt introduceert. Figuur 3 illustreert dat hoe groter het percentage van innovatief ondernemerschap, hoe hoger het concurrentievermogen van een economie. Oorzaken van een verhoogde innovatieve vorm van ondernemerschap zijn o.a. een groter aantal (hoog) opgeleide mensen en een rijke stroom van informatie en kennis. Tevens hebben individuen in deze economieën meer kansen als ondernemer zonder het gevaar te lopen van verlies van hun eigen bezittingen.

Al hoewel Nederland met 28% hoger scoort dan het gemiddelde, zijn er nog vele verbeteringsmogelijkheden. Volberda stelt dat de stimulering van met name innovatief ondernemerschap een ontzettende boost kan geven van ons innovatievermogen.

Figuur 3 – Percentage van innovatieve early-stage entrepreneurs gerangschikt per economie (% van early-stage entrepreneurs)

Bron: WEF 'Leveraging Entrepreneurial Action and Innovation: A Global Perspective on Entrepreneurship'

'Neutral Economies' cluster

Opvallend is dat economieën hoog (of laag) kunnen scoren op beginnende ondernemende activiteit, ambitie en innovatie, maar het komt zelden voor dat een land op alle drie ondernemerschapdimensies hoog scoort. Zo scoort Uganda bijvoorbeeld hoog op beginnende ondernemende activiteit (31%), maar zorgt hun lage competitieve economie niet voor een hoog ambitieniveau en/of innovatief ondernemerschap. Als beste allrounders komen Chili en Columbia uit de bus, welke op alle drie dimensies ver boven het gemiddelde scoren. Aan de hand van de drie dimensies kunnen ondernemersclusters worden gespecificeerd.

Onderzoeksrapport World Economic Forum: The Leveraging Entrepreneurial Ambition and Innovation Report 2014-2015

Nederland valt in het cluster 'Neutral economies', welke aangeeft dat op alle drie de dimensies laag wordt gescoord. De zestien landen die tot dit cluster behoren (o.a. Noorwegen, België en Duitsland) zijn voornamelijk innovatie-gedreven Europese landen. Er zijn diverse aandachtspunten voor Nederland binnen dit cluster. Ten eerste eisen sterk competitieve markten een hoog niveau aan vaardigheden en kennis voor ondernemers om een concurrentievoordeel te behalen. Ten tweede spelen culturele en politieke factoren een belangrijke rol in het verklaren van het lage percentage van startende ondernemers; door risico aversie en focus op baanzekerheid in Europa kiezen potentiële ondernemers vaker voor een vaste baan en een stabiele carrière. Tot slot is het Europese innovatiebeleid meer gericht op R&D en innovatiestimulering en minder op het bevorderen van ondernemerschap.

Kabinet moet inzetten op meer specifieke ondernemersbevordering: hoge-groei en kennis-intensief ondernemerschap.

Volgens Volberda laat dit onderzoek zien dat de Nederlandse economie nog steeds te wensen overlaat op het gebied van ondernemerschap. In geen van de drie pijlers wordt sterk bovengemiddeld gescoord en Nederland blijft achter bij soortgelijke economieën. Het huidige kabinet stimuleert ondernemerschap in de vorm van educatie, subsidies en fiscale compensaties. De uitkomsten van dit onderzoek geven volgens Volberda duidelijk aan dat generieke stimulering van ondernemerschap minder effectief is. In plaats van meer ondernemers die nauwelijks groei en innovaties creëren zou het kabinet maximaal moeten inzetten op '*high-growth entrepreneurs*' (ondernemers die snel groeien in omzet en personeelsbestand) en '*knowledge-intensive entrepreneurs*' die in staat zijn innovatieve producten en diensten op de markt te zetten. De snelle groei van ZZPers of individuele ondernemers heeft wel geleid tot een betere score op early-stage entrepreneurship, maar niet tot een betere score op ambitieus en innovatief ondernemerschap. Gezien het feit dat Nederland behoort tot de top-10 van geavanceerde competitieve economieën zal een verdere toename van meer ZZPers (early-stage entrepreneurship) niet bijdragen aan additionele groei en innovatie. Juist ambitieuze en innovatieve ondernemers kunnen economische groei en werkgelegenheid realiseren.

Onderzoeksrapport World Economic Forum: The Leveraging Entrepreneurial Ambition and Innovation Report 2014-2015

Tabel 1 – Ondernemerschap performance in het 'neutral economies' cluster

Economy	Activity	Ambition	Innovation
Switzerland	7%	5%	33%
United Kingdom	7%	10%	31%
Netherlands	8%	9%	28%
Norway	7%	9%	26%
Portugal	7%	9%	28%
Sweden	6%	7%	27%
Germany	5%	10%	27%
Belgium	5%	7%	27%
Spain	5%	4%	24%
Finland	6%	7%	24%
Italy	3%	6%	24%
Greece	7%	3%	30%
Algeria	10%	9%	19%
Bosnia and Herzegovina	8%	6%	18%
Russian Federation	4%	10%	15%
Malaysia	6%	3%	13%

Bron: WEF 'Leveraging Entrepreneurial Action and Innovation: A Global Perspective on Entrepreneurship

Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM) wordt consequent gerekend tot de top 10 business schools in Europa en tot de top 3 in onderzoek. RSM biedt baanbrekend onderzoek en opleidingen ter verdere bevordering van excellence in alle aspecten van management. RSM is gevestigd in de internationale havenstad Rotterdam, een bruisend knooppunt van zaken, logistiek en handel. RSM richt zich primair op het ontwikkelen van zakelijke leiders met internationale carrières die gewapend met hun innovatieve gedachtegoed een duurzame toekomst kunnen inslaan dankzij een gamma bachelor, master, MBA, PhD en executive programma's van het hoogste niveau. De ondersteuningsdiensten van RSM voor executives en alumni worden ook aangeboden vanuit het kantoor aan de Amsterdamse Zuidas, het hoofdstedelijke zakendistrict, en ook in Taipei in Taiwan. www.rsm.nl

Voor nadere informatie over dit onderzoeksrapport kunt u contact opnemen met Prof. dr. Henk W. Volberda op +31 10 408 2761 of +31 6 1297 2233 of per e-mail op hvolberda@rsm.nl.